

2-34
P.T.J. 1913

Литературен

СВЕСКА 1. БЕОГРАД СЕПТЕМВАР, 1896. ГОДИНА XVI.

УЧИТЕЉ

ПЕДАГОШКО - КЊИЖЕВНИ ЛИСТ
ОРГАН УЧИТЕЉСКОГ УДРУЖЕЊА

ВЛАСНИК И ИЗДАВАЧ
УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР:
ЂОНА ИВКОВИЋ И СВЕТОЗАР ВУЧОВИЋ
УЧИТЕЉИ У БЕОГРАДУ

УРЕДНИК
Н. М. ЧОЛАКОВИЋ,
УЧИТЕЉ У БЕОГРАДУ

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉ. СРБИЈЕ
1896.

С А Д Р Ж А Ј

СТРАНА

1. Русовлева педагогика с гледишта философске педагогике од др. В. Бакића превео Добривој	1
2. Шта могу учинити учитељи за наставна средства у осн. школи од Д. Ј. Путниковића учитеља	12
3. Др. Фридрих Дитес од Сретена Аџића проф.	29
4. Нешто о народном школовању за време Турака у шир. округу од Тих. Р. Борђевића проф.	
5. Примеран учитељ од — Ч — учитеља	
6. Педагошки преглед:	
а) Преглед новина у појединим земљама од — Д — уч.	52
7. Предавања:	
а) Рад на словарици од М. Јовића учитеља	57
8. Забава и поука:	
а) Учитель-витез од Ђ. Ивковића учитеља	60
9. Књижевни преглед:	
а) Реферати о књигама:	
1. Густава Ле Бона Психологија гомила од Р. Ст.	66
б) Библиографија	74
10. Гласник	
а) Белешке и новости: Код Министра Просвете, — Распис о давању одсуства — Учитељски распоред — Одликовани учитељи — Дали оставке — XIII Учит. Скупштина — Изложба учит. радова — Професорски збор — Народно признање — Учитељи — државни чиновници — Одликовање учитеља — Дом за учитељске удовице — Учитељски дом — Пољопривредни курс Нова машина за читање — 25 год. нем. учит. друштва — Белепчице	76—81
б) Кретање учитеља: премештаји, разрешења и пензионовања	82—89
11. Учитељско Удружење	
а) Почасни чланови, добротвори и утемељачи	90
б) Рад Глав. Одбора	91
12. Извештаји и саопштења	93
Објава уредништва	96

„Учитель“ излази 1 пут на месец у свескама од 5—6 таб. Годину почиње и свршава са школском годином. (Јула и августа лист не излази).

Рукописи шаљу се уреднику и не враћају се.

Претплата се шаље Главном Одбору Учитељског Удружења у Београду.

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ:

За целу годину: за Србију 10 дин. За друге земље 10 фран. или 5 фор. За пола год. 5 дин. 5 фран. или 2:50 фор.

Чланови Учит. Удружења (који плаћају 5 дин. годишње) ако су из Србије добијају лист за $\frac{1}{4}$ цене јевтиније (7:50 дин.); ако су из других срп. земаља, за половину цене (5 фран. или 2:50 фор.).

УЧЕНИЧКА БИБЛИОТЕКА
Н. И. Бр. 1718

САДРЖАЈ

1—10 СВЕСКЕ „УЧИТЕЉА“ ЗА 1896—7 ГОДИНУ

ЧЛАНЦИ И РАСПРАВЕ

	СТРАНА
Русовљева педагогика с гледишта философске педагогике од др. В. Бакића превео Добривој	1, 98, 177
Шта могу учинити учитељи за наставна средства у основ. школи од Д. Ј. Путниковића учитеља	12, 111
Др. Фридрих Дитес од Сретена М. Ацића професора	29
Нешто о народном школовању за време Турака у пир. округу од Тих: Р. Ђорђевића професора	36
Примеран учитељ („Училищенъ прѣгледъ“) од Н. М. Чо- лаковића учитеља	45
Учитељ и војна обавеза од Љ. М. Давидовића професора	127
Пртање у основној школи од Н. Ј. Соколовића учитеља	198
Један разговор од Ђ. Ивковића учитеља	214
Предлог закона о надзиравању основних школа	218
Са гроба Гавриловића песма од Драгутина Ј. Илића	265
Стогодишњица † Јов. Гавриловића од Н. М. Чолако- вића учитеља	267
Школски Одбори од Љуб. М. Давидовића професора	291
О сталном надзору од Ђ. Ивковића учитеља	299
Правила школскога музеја	306
Измене места према новој административној подели Србије	308
Шта смета основној настави од Л. Лазаревића проф.	353
Основна настава у Румунији од Тасе Ивковића учи- теља	365, 447
О прилепчивим или заразним оспама у школи пре- давање д-р. В. Ж. Ђорђевића школског лекара	376, 456,

Гимнастика у основној школи од К. Јовановића учитеља	383
Надметање као васпитни принцип од Јаше М. Про- дановића професора	433
О сузбијању лажљивости од Мих. М. Станојевића учи- теља	468
Нешто о дечјој пажњи у школи од Сав. Грбића учи- теља	475
Друштво „Учитељски Дом“ у Бечу од Л. Лазаревића професора	478
Из „Опште Педагогике“ д-р В. Бакића	521
Женскиње у учитељској служби и последице отуда с педагошког и друштвеног гледишта од Саве Мак- сића професора	554
О заразним болестима у школи (дифтерија) од др. В. Ж. Ђорђевића школског лекара	567
С пута у Софију од Ђ. Ивковића учитеља	571
Смер васпитања од проф. Рајна саопштио А. Марић учитељ	609
Неколико напомена о предавању земљописа од Ми- лоша Љ. Величког учитеља	634
Какве треба да су школске мапе? од Крсте Јонића учитеља	642
О заразним болестима у школи (туберкулоза) од д-р В. Ж. Ђорђевића школског лекара	644
Утицај учитељице на породицу по француском од Т. Довијанићеве учит. В. Жен. Школе	648
Правонисна правила (утврђена за издања Срп. Књиж. Задруге)	651
Пред XIV Учитељску Скупштину од Ђ. Ивковића учитеља	689
Живе силе једнога народа — Феликс Пеко — од — слав — уч. (псевдоним).	699
Заразне болести у очима школске деце од др. Ј. Стан- ковића лекара	715
Осећај од проф. др. Jh. Ziehen-а прев. Окановић учитељ Теорија очигледне наставе од П. Капћерева прев. Св. Симић проф.	727
	743

О ђачким излетима и моралним користима од њих прев. од К. Јонића учитеља	753
Нешто о ученицима и успеху у настави од Саватија Грбића учитеља	758

ПЕДАГОШКИ ПРЕГЛЕД

Преглед новина у појединим земљама од Д. Ј. Пут- никовића учитеља	52,133
Неколико напомена о енглеским школама од Љ. М. Давидовића професора	396
Чешка „Ustredni Matice Skolska“ од Срете Поповића Централна збирка наставних средстава у Бечу од Ј. С. Јовановића учитеља	399
Српске школе у Скопљанској епархији (извод из чланка Св. Симића у фебр. свесци „Дела“) од Н. М. Чолаковића учитеља	480
Усправно и косо писање од Д. Ј. Путниковића учит.	578
Надзор основне наставе у Француској од Љ. М. Да- видовића проф.	653
Двадесетпетогодишњица учитељског савеза у Немач- кој од Н. М. Чолаковића учитеља	762
Основно школовање у Турској од С. Симића про- фесора	768
	773

П Р Е Д А В А Њ А

Рад на словарици од М. Јовића учитеља	57
О Срему (за IV разр. осн. школе) од М. М. Станојевића учитеља	137
Школска соба (предавање у II разр. у вези с цртањем) од М. Љ. Величког учитеља	222
Стране света (предавање из земљописа у II р.) од М. Љ. Величког учитеља	310
Прости разломци (из предавања за IV разр. осн. шк.) од М. Љ. Величког учит.	403
Један писмени рад у III разр. од М. Љ. Величког учитеља	484

Ко рано рани песма у IV разр. од Димитрија Д. Половића учитеља	487
Квадратне и кубне метарске мере (предавање за старије разреде осн. школе) од М. Љ. Величког учит.	776
Народне песме у основној школи (материјал за предавање) од Ђ. С. Којића учитеља	
Постанак метарских мера (мат. за предавање) од М. Љ. Величког учитеља	

ЗАБАВА И ПОУКА

Учитель-витез од Ђ. Ивковића учитељ	60
Бележник једног учитеља од Ј. Веселиновића	141, 229, 315, 489, 587,
Једна илузија од Димитрија Д. Поповића учитеља	320
Радиша прича из школина живота од Ђ. Ивковића учитеља	407
Жалост и певање (из школина живота) од Дим. Д. Поповића учит.	495
Утицај добре лектуре на децу од Д. Д. Поповића учит.	496
Растанак од Мих. Сретеновића учитеља	659
Нешто из живота Чоке-а и Шесталоција с немачког од Добривоја В. Бакића правника	

КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД

а) *Реферати о књигама и листовима.*

Густава Ле Бона Психологија гомила од Р. Стојаковића	66
Кнез Михаило у споменима свог некадашњег секретара М. Ђ. М. од Ђ. Ивковића	536
Из својих успомена. Две године у служби учитељској од М. Ђ. М. реф. Ђ. Ивковића	236
Deutsche Zeitschrift für ausländisches Unterrichten реф. Ст. Окановића	238
Летопис Матице Српске од Р. Стојаковића	322
Карта Краљевине Србије од Св. Вучовића реферат Ст. М. Мијатовића	325

Ко рано рани песма у IV разр. од Димитрија Д. Половића учитеља	487
Квадратне и кубне метарске мере (предавање за старије разреде осн. школе) од М. Љ. Величког учит.	776
Народне песме у основној школи (материјал за предавање) од Ђ. С. Којића учитеља	
Постанак метарских мера (мат. за предавање) од М. Љ. Величког учитеља	

ЗАБАВА И ПОУКА

Учитель-витез од Ђ. Ивковића учитељ	60
Бележник једног учитеља од Ј. Веселиновића	141, 229. 315, 489, 587,
Једна илузија од Димитрија Д. Поповића учитеља	320
Радиша прича из школина живота од Ђ. Ивковића учитеља	407
Жалост и певање (из школина живота) од Дим. Д. Поповића учит.	495
Утицај добре лектуре на децу од Д. Д. Поповића учит.	496
Растанак од Мих. Сретеновића учитеља	659
Нешто из живота Чоке-а и Шесталоција с немачког од Добривоја В. Бакића правника	

КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД

а) Реферати о књигама и листовима.

Густава Ле Бона Психологија гомила од Р. Стојаковића	66
Кнез Михаило у споменима свог некадашњег секретара М. Ђ. М. од Ђ. Ивковића	536
Из својих успомена. Две године у служби учитељској од М. Ђ. М. реф. Ђ. Ивковића	236
Deutsche Zeitschrift für ausländisches Unterrichts- wesen реф. Ст. Окановића	238
Летопис Матице Српске од Р. Стојаковића	322
Карта Краљевине Србије од Св. Вучовића реферат Ст. М. Мијатовића	325

Дело лист за науку, књижевност и друштвени живот реф. од Ђ. Ивковића	414
Школски одјек реф. Ђ. Ивковића	415
Пољопривредни календар од Анте Голубовића	416
Зорица књига за децу реф. М. Љ. Величког	417
Виноградар, Неимари, Српски Архив и Српски пчелар реф. Ђ. Ивковића	498
I реферат о поднетим рукописима на конкурс Учитељског Удружења од Ср. М. Ацића	595
II реферат о поднетим рукописима на конкурс Учитељског Удружења од Д. Ј. Путниковића	664
Le Volume. — Journal scolaire des instituteurs des institutrices et de leur famille реф. П. М. Спасића предавача	815
Свиларство од Ј. Марковића реф. А. Голубовића уиит. б) <i>библиографија</i>	823 74, 239, 418, 499,

Г Л А С Н И К

а.) Белешке и новости.

Код Министра просвете — Распис о давању одсуства — Учитељски распоред — Одликовани учитељи — Дали оставке — XIII Учитељска скупштина — Изложба учитељских радова — Професорски збор — Народно признање — Учитељи, државни чиновници — Одликовање учитеља — Дом за учитељске удовице — Учитељски Дом — Пољопривредни курс — Нова машина за читање — 25-годишњица немачког учитељског друштва — Белешчице

76—81

Учитељски распоред — Премештени — Алтернација — Пензионисање учитеља — 40 годишњица једног учитеља — Школа за глуво-неме — Споменик поч. Ивану Филиповићу — Ручни рад — Бројно стање основне наставе у Француској — Стање школа у Северној Америци — Увећање мађарских школа — Књиге за ђаке — Издаци на наставна средства — Прапотопска пастрма — Фригијска капа у Босни — Гладовање змија — Белешчице

149—155

Из Просветног Савета — Код председника Академије Наука — Стогодишњица пок. Ј. Гавриловића

— Премештен — Почасни члан — Основне школе у Београду — Српска школа у околини Будим-Пеште — Ново-отворене школе у Србији — Скупштина белгијских учитеља — Скупштина швајцарских учитеља — Нов пројект о учитељским платама у Прајској . . .	240—244
Оставка Министра Просвете — Школски музеј — Пројект о сталном надзору — Помоћ школском музеју — Просветни напретци у Француској — Покретни музеј	328—331
Нов Министар Просвете — Промене у министарству просвете — Код новог Министра Просвете — Учитељски премештаји — Нису се примили дужности — Добротвор Учитељског Удружења — Ручни рад у мушкој школи — Ђачка књижница — Статистички податци — Школски музеј у Београду — Колико има Срба у Европи	420—427
Братски састанак српских и бугарских учитеља у Софији — Код бугарског Министра Просвете — Ново издање Учитељског Удружења — Школа за глувонеме у Београду — Школски музеј — Чешки учитељи за школски музеј — Лепа појава — Где је колевка људства — Статистика школске деце на народним школама у Чешкој — Статистички податци —	501—507
Измена прописа и цртанака — Рад београдског учитељског збора — Изабрани — Давање награда ђацима у Француској — Шовинизам мађарских учитеља — Српске школе у новоцарском санџаку у 1895-6 години — Насељеност земље — Са конкурса	601—605
Везе међу чешким и српским учитељством — Продужни течајеви — Педагошки семинар на нашој Вел. школи — Српска школа „Дом Науке“ у Солуну — Нова дечја болест — Отров од умора — Српска школа у Бечу — Фонд сиромашних ђака у Турековцу — Учитељско Удружење и „Учитељски Весник“ — Телесна казна у пруским школама — Школски музеј — Белешчице . .	671—676
Надзорници основних школа у 1896-7 години — Пажња према Учитељском Удружењу — Одржиће споменика Др.-у Панчићу — Оболео — Похвална уредност — Леп пример — Велики добротвор — Дао оставку — Основне школе у Хрватској и Славонији — Француске основне школе — Плате швајцарских учитеља	

— Школске прилике у Шпанији — Школе у Швајцарској — Народне школе у Француској — Председник Учитељског друштва у Чешкој — Учитељи и учитељице код нас и у Чешкој — Школе у Доњој Штајерској — Школе у Прагу — Руске школе — Издатци на берлинске основне школе — Школе у Њујорку — Школе у Лајпцигу — Педагошка изложба — Учитељи посланици — Учитељска Друштва у Галицији — Награђивање учитеља — Невино осуђен учитељ — Учитељско Друштво у Енглеској — Не дају учитељу живети — Поправљање чешких читанака — Сахат као компас — Вештачка свила — Школе на железничким возовима — Ручни рад — Како треба учитељ да поступа с ученицима — Разне белешке

б) кретање учитеља.

<i>Постављења нових учитеља и учитељица</i>	<i>247, 507,</i>
<i>Премештаји</i>	<i>82, 155, 244, 331,</i>
<i>Пенсионисање</i>	<i>89, 162, 247, 508,</i>
<i>Разрешења</i>	<i>88, 162, 247, 332, 508,</i>
<i>Умрли учитељи</i>	<i>89,</i>

УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ

Почасни чланови, добротвори и утемељачи	90, 250, 333, 427, 509, 677, 836,
Главни Одбор Учитељског Удружења	90,
Рад Главног Одбора	91, 250, 333, 510, 677, 836,
Рад XIII. Учитељске Скупштине	263, 253, 337,
Честитке XIII. Учитељској Скупштини	342, 513
Преглед рачуна благајне Гл. Одбора Учитељског Удружења	429, 680,
Учитељски зборови у 1896—7 години	605,

ИЗВЕШТАЈИ И САОПШТЕЊА

<i>Тамнава, 10 септембра 1896 г. од Сретена Адића професора</i>	<i>93,</i>
<i>Кладово, 21 септембра 1896 г. од В. П. Савића учитеља</i>	<i>174,</i>

ХП

	СТРАНА
<i>Пољна</i> , 10 октобра 1896 г. од В. Т. Катунца учит.	175,
<i>Алексинац</i> , 21 октобра 1896 г. од Срет. Аџића	
професора	269,
<i>Г. Уредниче</i> , од Љ. М. Давидовића професора	346,
<i>Левач</i> , 15 новембра 1896 г. од Ст. М. Мијатовића	
учитеља	347,
<i>Учитељске невоље</i> , од Арсе Пантића учитеља	430,
<i>Рудна глава</i> , (Пореч) 16 фебр. 1897 г. од Милорада	
А. Вујанца учитеља	515,
<i>Ружна појава</i> , од Ђ. Ивковића учитеља	682
<i>Поштовани г. уредниче</i> , Пољна 20-1, 1897 г. од	
Ст. М. Мијатовића и Т. М. Бушетића учитеља	683,
<i>Оснивање ђачких књижница</i> од Ђ. П. Илићића учит.	842.
<i>Са збора прокупачки</i> учит. од Р. Ст. Мићића учит.	846,
<i>Доњи Крчин 10 Маја 1897 г.</i> од М. Тодоровића	
учитеља	847,
<i>Примеран председник</i> од С. М. М. и Т. Б. учит.	849,
<i>Одговори благајништва</i> 175, 264, 350, 519, 606, 686, 850,	
<i>Од уредништва</i>	96, 852,
Конкурс	264.
<i>Некролог</i> 176, 352, 432, 520, 608, 688,	

